

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlásené: 24.12.1948 Časová verzia predpisu účinná od: 24.12.1948 do: 31.12.1948

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

283

Z á k o n

zo dňa 21. decembra 1948

o všeobecnej dani.

Národné zhromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

§ 1

Predmet dane.

Predmetom všeobecnej dane je tovar a výkony, uvedené v osobitne vydanom sadzobníku (ďalej len „sadzobník“).

§ 2

Podmet dane.

Daň vyberie a odvedie:

1. z tovaru, vyrobeného v tuzemsku
 - a) veľkoobchodný podnik alebo iná osoba (než výrobca) uvedená v sadzobníku; platí pre ne obdobne ustanovenie o výrobcovi,
 - b) podnik, určený alebo zriadený pre prevádzkovanie zahraničného obchodu, ak nadobudol tovar bez dane,
 - c) výrobca, len na čas, než bude inak stanovené v sadzobníku;
2. z tovaru, dovezeného z cudziny
 - a) podnik určený alebo zriadený pre prevádzkovanie zahraničného obchodu,
 - b) iný dovozca (poplatník colnej pohľadávky);
3. z výkonu ten, kto ho vykonal.

§ 3

Výrobca, výroba, výkony.

(1) Za výrobcu sa považuje ten, kto zárobkový tovar vyrába, alebo si ho dáva vyrábať za mzdu, po domácky alebo pod.

(2) Pre účely tohto zákona sa delia výrobcovia na

- a) podniky verejné, ktorými sú výrobné podniky v rukách štátu a to buď spravované priamo (podniky štátne), alebo nepriamo (podniky národné), alebo výrobné podniky v rukách sväzkov ľudovej správy, zriadené a spravované podľa predpisov o komunálnych podnikoch (podniky komunálne),

- b) podniky poverené, ktorými sú výrobné podniky, ktorým Ministerstvo financií alebo nim zmocnený finančný úrad dovolil alebo uložil, aby sa spravovali ustanoveniami, platnými pre podniky verejné,
- c) roľníkov,
- d) drobné podniky, ktorými sú ostatné podniky výrobné.

(3) Výrobou sa rozumie prvovýroba a akákoľvek činnosť, ktorou sa zhotovuje tovar, podliehajúci dani, tiež jeho spracovanie, opracovanie, zušľachtovanie, obnovovanie, opravovanie, alebo akékoľvek jeho upravovanie a zostavovanie.

(4) Za výrobu sa nepovažuje jednoduché prispôsobenie tovaru potrebám kupujúceho, ak sa robí pri prevádzke obchodnej činnosti.

(5) Za výkony sa považujú zárobkové činnosti uvedené v sadzobníku.

§ 4

Daňová záväznosť.

Začatím výroby, dovozom tovaru z cudziny alebo začatím výkonu vstupuje podmet dane (ďalej len „daňovník“) do daňovej záväznosti a je povinný podrobiť sa kontrolným opatreniam, podľa ustanovenia tohto zákona na zabezpečenie dane.

§ 5

Vznik daňovej povinnosti.

(1) Daňová povinnosť vzniká:

1. pri tovare vyrobenom v tuzemsku
 - a) vyskladnením, t. j. okamžikom, keď tovar opúšťa výrobnú, aby prešiel do obehu alebo priamo na spotrebiteľa,
 - b) použitím tovaru v podniku výrobcovom, bez toho, že by bol vyskladnený,
 - aa) pri prevádzaní výkonov,
 - bb) ako pomocnej látky pri výrobe,
 - cc) ako suroviny alebo polotovaru vo výrobe, ak ide o tovar vlastnej výroby, uvedenej v § 6, ods. 1, č. 1, druhej vete,
 - dd) ako obalu,
 - ee) ako prevádzkového alebo iného podnikového zariadenia,
 - c) vzatím tovaru z podniku pre vlastnú spotrebu alebo pre spotrebu zamestnancov poplatníkových;
2. Pri tovare dovezenom z cudziny colným prejednaním do voľného obehu, alebo okamžikom, keď tovar prechádza do voľného obehu, bez toho, že by bol colne prejednaný.

(2) Pri výkone vzniká daňová povinnosť jeho uskutočnením.

(3) Pre podnik, určený alebo zriadený pre prevádzkovanie zahraničného obchodu platia o vzniku daňovej povinnosti obdobne ustanovenia odseku 1, č. 1 a odseku 2.

(4) Sadzobník môže určiť iné skutočnosti zakladajúce vznik daňovej povinnosti.

§ 6**Daňove viazaný obeh tovaru.**

(1) Do daňove viazaného obehu sa tovar vyskladňuje alebo dováža bez platenia dane v týchto prípadoch:

1. ak vyskladňuje ho verejný alebo poverený výrobný podnik do inej svojej výrobné alebo pre iný verejný alebo poverený výrobný podnik na ďalšiu výrobu. Toto ustanovenie sa však nevzťahuje na zvieratá pre iné než jatočné účely, mäso, cukor, obaly, uhlie, iné palivá, minerálne oleje, elektrický prúd, plyn, vodu, tepelnú energiu, ako i na iné tovary vyňaté sadzobníkom z tejto výhody;
2. ak sa dováža z cudziny priamo pre verejné alebo poverené výrobné podniky na ďalšiu výrobu;
3. ak sa dováža z cudziny priamo pre podniky určené alebo zriadené na prevádzkovanie zahraničného obchodu;
4. ak sa dováža alebo ak sa vyváža v záznamnom styku colnom podľa §§ 62 až 65 colného zákona alebo v prípadoch podľa § 87 colného zákona;
5. ak sa vyskladňuje priamo do cudziny alebo pre podniky určené alebo zriadené na vykonávanie zahraničného obchodu.

(2) Tovar, dovezený z cudziny podľa odseku 2, č. 2 alebo 3 bez dane sa ďalej pre účely tohto zákona považuje za tovar vyrobený v tuzemsku.

§ 7**Sadzby a presunutie dane.**

(1) Sadzby dane sa určia sadzobníkom.

(2) Daň nie je súčiastkou ceny tovaru, daňovník je preto povinný účtovať ju odberateľovi oddelene.

§ 8**Základ dane.**

(1) Daň sa vypočíta podľa meradla, uvedeného v sadzobníku. Meradlom môže byť najmä cena, úplata, množstvo (váha, miera, kusy, pár, a pod.), počet osôb činných v podniku alebo výmera pozemku so zreteľom na výrobnú oblasť a na katastrálny výťažok.

(2) Pri cene a uplate nie je všeobecná daň súčiastkou daňového základu.

§ 9**Cena.**

(1) Cenou pri tovare vyrobenom v tuzemsku je cena, ktorú výrobca účtuje alebo by účtoval prvému odbytovému stupňu. Do ceny sa nezapočítavajú výdavky za prepravné obaly v obchode obvyklé a výdavky za prepravu, vzniklé daňovníkovi od vzniku jeho daňovej povinnosti, pokiaľ ich oddelene účtuje. Miesto ceny, uvedenej v prvej vete, je v prípadoch, určených sadzobníkom, základom dane cena spotrebiteľská alebo iná cena.

(2) Ak bol tovar, podliehajúci dani podľa ceny vzatý pre niektorý z účelov uvedených v § 5, ods. 1, č. 1, písm. b) a c) je základom dane všeobecná cena.

(3) Ak nie je pre účely dane cena udaná alebo preukázaná, alebo ak je síce udávaná alebo preukazovaná, avšak finančný úrad (§ 18 - ďalej len „úrad“) alebo kontrolný orgán (§ 20, ods. 2) ju považuje za nízku, má byť vzatá za základ dane cena všeobecná.

(4) Pod všeobecnou cenou tovaru, vyrobeného v tuzemsku, sa rozumie cena, ktorú platí v medziach cenových predpisov prvý odbytový stupeň za tovar toho istého druhu a výrobenia v čase a v mieste vzniku daňovej povinnosti; do tejto ceny sa nezapočítavajú všeobecná daň a výdavky za prepravné obaly v obchode obvyklé.

(5) Pri tovare dovezenom z cudziny je základom dane, vyberanej pri colnom prejednaní účtovaná cena, ku ktorej sa pripočítavajú výdavky za prepravu na hranice a clo a dávky, vyberané zároveň s clom z dovážaného tovaru.

(6) Ak nie je cena dovezeného tovaru pri colnom prejednaní preukázaná, je základom dane hodnota, ktorá sa najviac blíži všeobecnej cene dovezeného tovaru v mieste výroby, ku ktorej sa pripočítavajú výdavky za prepravu na hranice a clo a dávky, vyberané zároveň s clom z dovážaného tovaru.

(7) Ak je cena udaná v cudzej mene, prepočítavá sa na československú menu pomerom, ktorý určí Ministerstvo financií vyhláškou v Úradnom liste.

§ 10

Váha.

Váhou sa rozumie čistá váha tovaru, ak neurčí sadzobník inak.

§ 11

Osoby činné v podniku.

(1) Za osoby činné v podniku sa považujú daňovník, jeho zamestnanci, učňovia a príslušníci daňovníkovej rodiny, pracujúci v podniku, okrem manželky (manžela) alebo družky (druha) a maloletých detí, vnukov, pastorkov a chovancov.

(2) Pre výpočet dane je rozhodný najvyšší počet osôb, činných v podniku v období, za ktoré sa daň odvádza.

(3) V živnostiach výrobných, spojených so živnosťami obchodnými, sa považujú za osoby činné v podniku všetci zamestnanci a učňovia.

§ 12

Splatnosť dane.

(1) Daň je splatná siedmeho dňa kalendárneho mesiaca bezprostredne nasledujúceho po mesiaci, v ktorom vznikla daňová povinnosť. Daň určená paušálnou sumou je splatná toho istého dňa jednou dvanáctinou ročnej sumy, ak neurčí sadzobník inak.

(2) Ak pripadne deň splatnosti na nedeľu, štátom uznaný sviatok alebo pamätný deň, je daň splatná najbližšieho nasledujúceho dňa.

(3) O splatnosti a spôsobe platenia dane, vyberanej pri colnom prejednaní platia ustanovenia o cle.

§ 13**Platenie dane.**

Daň sa platí za každý samostatný závod oddelene. Ministerstvo financií alebo úrad ním splnomocnený môže poplatníkovi povoliť alebo nariadiť, aby platil daň hromadne zo všetkých alebo z niektorých závodov.

§ 14**Hlásenie o dani. Určenie dane.**

(1) Daňovník je povinný predložiť príslušnému úradu do siedmeho dňa každého mesiaca za predchádzajúci mesiac hlásenie o dani podľa vzoru, ktorý vydá Ministerstvo financií.

(2) Úrad preskúma hlásenie. Určí daň a ak sa javia proti hláseniu odchýlky, upovedomí o určenej dani daňovníka; tým nie je vylúčené prípadné trestné stíhanie. Úrad môže žiadať od daňovníka vysvetlenie, opravu alebo doplnenie hlásenia.

(3) Ak zistí daňovník dodatočne, že hlásenie o dani, ktoré predložil úradu, je nesprávne alebo neúplné, je povinný bezodkladne to oznámiť úradu a zároveň udať, v čom spočíva nesprávnosť alebo neúplnosť. Daňovníka nemožno trestne stíhať, ak urobí toto oznámenie pred zavedením trestného konania alebo pred začatím kontroly.

(4) Odberateľ oznámi tiež bezodkladne príslušnému úradu, že použije tovar, ktorý nadobudol v obehú daňove viazanom (§ 6) alebo sadzbou viazanou na podmienku, spôsobom, ktorý neodpovedá určeným podmienkám.

§ 15**Oznamovacia povinnosť.**

(1) Daňovník písomne oznámi príslušnému úradu začatie výroby alebo začatie výkonov, a to do 14 dní od začatia výroby (začatie výkonov). Rovnako oznámi do 14 dní zmeny, ukončenie, zastavenie alebo presídlenie. Ak má podnik viac pobočiek, závodov, prevodzovní alebo iných technických jednotiek, urobí oznámenie o každej z nich osobitne príslušnému úradu. Oznamovacia povinnosť sa nevzťahuje na dovozcu, pokiaľ ide o tovar, z ktorého daň bola vybraná pri colnom konaní.

(2) Oznámenie podľa odseku 1 urobia i tí, ktorí v deň začiatku účinnosti tohto zákona vyrábajú tovar alebo uskutočňujú výkony podrobené dani, a to do 14 dní od tohto dňa.

§ 16**Daňové záznamy a doklady.**

(1) Verejné a poverené výrobné podniky, ako i podniky určené alebo zriadené pre prevodzovanie zahraničného obchodu, sú povinné zapisovať príjem a výdavok tovaru do svojich účtovných kníh a záznamov a vydať každému odberateľovi tohto tovaru pri vyskladnení sprievodný alebo dodací list, účet alebo potvrdenku. Z týchto zápisov a dokladov musia byť zrejmé najmä údaje o množstve, druhu (s uvedením položky sadzobníka) a cene tovaru a o tom, či tovar bol nadobudnutý (pri príjme) a vyskladnený (pri vydaní) s daňou alebo bez dane; z účtovných kníh musia byť tiež zrejmé mesačné úhrny množstva vyskladneného tovaru, cien a dane.

(2) Odberateľ, ktorý odberá tovar priamo od podniku, uvedeného v odseku 1, je povinný žiadať od neho, aby mu vydal doklad o odbere (odsek 1); ak ho neobdrží, ohlási to bezodkladne svojmu príslušnému úradu.

(3) Daňovníci, uskutočňujúci výkony, podliehajúce dani, okrem tých, ktorí platia daň paušálne, sú povinní zapisovať uskutočnené výkony a úplaty za ne do účtovných, prevádzkových alebo iných záznamov a vydávať doklad o uskutočnenom výkone; zo spisov a dokladov musí byť zrejmý druh výkonu a odplata zaň; ustanovenie odseku 2 platí podobne.

§ 17

Vrátenie dane.

(1) Ak vezme daňovník do 90 dní od vyskladnenia tovar od odberateľa späť pre vady alebo preto, že obchod bol dodatočne zrušený, má nárok na vrátenie dane. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na daňovníka, ktorý platí daň paušálne.

(2) Podnik určený alebo zriadený pre prevádzkovanie zahraničného obchodu má nárok na vrátenie dane, ak vyvezie, alebo ak dá vyviezť do cudziny tovar, ktorý nadobudol v tuzemsku s daňou.

(3) Daň sa vráti tým spôsobom, že si ju daňovník odpočíta od dane, ktorú je povinný platiť. Daňovník to vyznačí v hlásení o dani za mesiac, v ktorom vznikol nárok na vrátenie, a vo svojich účtovných knihách a záznamoch; inak nárok zaniká. Ak prestane byť daňovníkom, vráti sa daň v hotovosti, ak nedlhuje iné dane a dávky.

§ 18

Príslušnosť.

(1) Správu všeobecnej dane vykonávajú:

1. v prvej stolici okresný národný výbor (finančný úrad I. stolice),
2. v druhej stolici krajský národný výbor (finančný úrad II. stolice).

(2) Až do dňa prenesenia výkonu finančnej správy na národné výbory, vykonávajú pôsobnosť okresných národných výborov vo veciach tejto dane daňové správy.

(3) Miestna príslušnosť sa určuje miestom, v ktorom je samostatný závod. O miestnej príslušnosti pre daň vyberanú pri colnom prejednaní platia ustanovenia o cle.

(4) Ministerstvo financií alebo úrady ním zmocnené môžu upraviť miestnu príslušnosť v jednotlivých prípadoch inak.

§ 19

Opravné prostriedky.

(1) Proti ustanoveniu dane možno sa odvolať do 30 dní od dňa, keď daň bola daňovníkovi oznámená. Odvolanie sa podáva písomne na finančný úrad I. stolice.

(2) Ak prípadne posledný deň odvolacej lehoty na nedeľu, štátom uznaný sviatok alebo pamätný deň, končí lehota až budúcim všedným dňom. Lehota je zachovaná, ak bolo odvolanie v odvolacej lehote odovzdané na potvrdenie na poštovom úrade na dopravu.

(3) Odvolanie nemá odkladný účinok.

(4) O odvolaní rozhodne finančný úrad I. stolice, ak mu úplne vyhovie; inak o ňom rozhoduje finančný úrad II. stolice s konečnou platnosťou. Odvolací úrad môže daň zvýšiť.

(5) Pre daň vyberanú pri colnom prejednaní platia o opravných prostriedkoch ustanovenia o cle.

§ 20**Kontrola dane.**

(1) Daňovníci podliehajú kontrole, ktorú vykonávajú finančné úrady a ich orgány.

(2) Finančné orgány, poverené kontrolou sú oprávnené:

- a) vstupovať do všetkých miestností, zariadení a priestorov, ktoré slúžia prevádzke akéhokoľvek druhu alebo neslúžia síce prevádzke, avšak vykonanie kontroly vyžaduje vstup do nich,
- b) vykonávať v týchto miestnostiach, zariadeniach a priestoroch prehľadanie všetkých vecí, skúmať všetky účtovné knihy, záznamy, doklady, listy, listiny, zápisnice a iné písomnosti, týkajúce sa prevádzky podniku a urobiť si z nich odpisy, výpisy a snímky. Ak hrozí nebezpečie straty alebo zavlčenia týchto písomností, môžu ich vziať do úschovy alebo iným vhodným spôsobom zabezpečiť.

(3) Úkony podľa odseku 2 možno vykonávať v pracovných hodinách a bez predchádzajúceho vyzovnenia; ak je nebezpečie v meškani, možno ich vykonávať i mimo pracovné hodiny.

(4) Oprávnenia podľa odseku 2 prislúchajú finančným orgánom, povereným kontrolou, tiež v podnikoch, ktoré nie sú daňovníkmi, najmä v podnikoch, ktoré pre daňovníkov vykonávajú peňažnú službu.

(5) Osoby a podniky, podliehajúce kontrole, sú nielen oprávnené, ale i povinné pri nej spolupôsobiť, poskytnúť finančným orgánom vysvetlenie a dôkazné prostriedky, predložiť všetky písomnosti, týkajúce sa prevádzky podniku, poskytnúť vhodné a spôsobilé pracovné miesto a vôbec urobiť všetko, čo je na usnadnenie a urýchlenie kontroly nevyhnutelne potrebné.

(6) Finančné orgány, poverené kontrolou, majú právo vykonávať ju na tovare podliehajúcim dani i za prepravy a pre to zastavovať cestné vozidlá a kontrolovať prepravovaný tovar a listiny.

(7) Kontrolné oprávnenie závodných zastupiteľstiev zamestnancov podľa dekrétu prezidenta republiky zo dňa 24. októbra 1945, č. 104 Sb., o závodných a podnikových radách, v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich, zostávajú nedotknuté.

§ 21.**Súčinnosť.**

(1) Všetky úrady a orgány verejnej správy, verejné ústavy, složky národného poistenia, orgány hospodárskej samosprávy, závodné zastupiteľstvá zamestnancov, ústredné (oblastné) orgány znárodneného priemyslu a orgány spravovaného (plánovaného) hospodárstva sú povinné poskytovať v medziach svojej pôsobnosti finančným úradom a ich orgánom účinnú pomoc pri vykonávaní tohto zákona, najmä pri zisťovaní daňovej povinnosti a pri vykonávaní kontroly.

(2) Finančné úrady a ich orgány sú oprávnené žiadať od osôb zúčastnených na výrobe, odbyte alebo preprave tovaru podliehajúcего dani, aby poskytly účinnú pomoc pri kontrole a podaly potrebné vysvetlenie na zistenie daňovej povinnosti.

(3) Každý je povinný vypovedať vo veciach daňových ako svedok, znalec, osoba prezvedná alebo ako odhadca. Výpoveď smú však odoprieť príbuzní daňovníka v priamej línii, jeho manžel alebo manželka so svojimi súrodencami a súrodenci daňovníka.

(4) Ustanovenia odseku 3 sa nevzťahujú na exteritoriálne osoby, na konzulov z povolania a osoby im na roveň postavené, ak nie sú tieto osoby československými štátnymi občanmi a ak neprevádzajú na území štátu zárobkovú činnosť.

§ 22**Vecné ručenie.**

(1) Pre daň viazne zákonné záložné právo na tovare jej podrobenom, dokiaľ je v držaní daňovníka alebo osoby, ktorá ho prevzala, hoci vedela alebo z okolností mohla vedieť, že daň bola skrátaná alebo zatajená.

(2) Pre daň viazne na daňovníkovom podniku a jeho hospodárskom príslušenstve (nehnutelnostiach, zariadeniach, zásobách, pohľadávkach a pod.) zákonné záložné právo; zákonné záložné právo má na nehnuteľnostiach aj bez pozemnoknižného zápisu prednosť pred všetkými záložnými právami, v knihách zapísanými a pohľadávkami nimi zaistenými. Daňový nedoplatok, starší než dva roky, požíva však prednostné právo len vtedy, ak bol najneskoršie do dvoch rokov, začínajúc dňom nasledujúcim po splatnosti príslušnej daňovej sumy, pozemnoknižne zaistený.

(3) Ručenie podľa odsekov 1 a 2 sa vzťahuje tiež na príslušenstvo dane.

§ 23**Osobné ručenie.**

(1) Za dlžnú daň ručia:

1. nadobúdateľ podniku alebo závodu, ktorý nadobudol ako celok za odplatu alebo bez odplaty, za daň, ktorú boli povinní platiť jeho predchodcovia;
2. osobne ručiaci spoločníci, za daň, ktorú bola povinná platiť spoločnosť v čase, keď boli jej spoločníkmi;
3. osoby zodpovedné za správu podniku, za daň, ktorú je povinný platiť podnik v čase, po ktorý sú zodpovedné za jeho správu;
4. účastníci príležitostných sdružení, za daň, ktorú je povinné platiť toto sdruženie v čase, po ktorý sa zúčastnili príležitostného sdruženia;
5. osoba, poverená vedením tuzemskej prevádzkovne daňovníka, ktorý má bydlisko alebo sídlo v cudzine, za daň, ktorú je povinný tento daňovník platiť v čase, po ktorý bola poverená vedením jeho tuzemskej prevádzkovne;
6. národný správca, za daň, ktorú je povinný platiť podnik v čase, po ktorý bol zodpovedný za národnú správu podniku.

(2) Ručiteľia podľa odseku 1, č. 3 sa sprostia ručenia, ak oznámia včas finančnému úradu daňové neporiadky.

(3) Ak nepatria predmety, slúžiace prevádzke podniku, daňovníkovi, ale niektorému z jeho rodinných príslušníkov (§ 21, ods. 3, druhá veta), alebo osobe, ktorá sama alebo s rodinnými príslušníkmi dohromady je zúčastnená na podniku viacej než štvrtinou, ručí vlastník predmetu týmito predmetmi za daň, ktorú je povinný daňovník platiť v čase, po ktorý slúžia tieto predmety prevádzke podniku alebo po ktorý trvala účasť na podniku. Ak vloží tichý spoločník do podniku vklad v peniazoch, ručí obdobne do výšky svojho vkladu.

(4) O rozsahu ručenia platí obdobne ustanovenie § 22, ods. 3.

(5) O uplatnení osobného ručenia platia príslušné predpisy o priamych daniach.

§ 24**Ručenie pri dovoze.**

O ručení za daň, vybieranú pri colnom prejednaní, platia ustanovenia o cle.

§ 25**Zvýšenie dane.**

Ak nebola splatná daň zaplatená včas (§ 12), zaplatí daňovník zo sumy včas nezaplatenej 5 % zvýšenie; tým nie je vylúčené trestné stíhanie.

§ 26**Vymáhanie dane.**

Nezaplatená daň a jej príslušenstvo (5 % zvýšenie podľa § 25 a náhrady trov upomínacieho a exekučného konania) sa vymáhajú podľa predpisov o vymáhaní priamych daní.

§ 27**Premlčanie.**

(1) Právo ustanoviť daň sa premlčuje v päť rokoch, začínajúc kalendárnym rokom, ktorý nasleduje po roku, v ktorom daňovník splnil povinnosť podať hlásenie o dani.

(2) Ak nebola vinou daňovníkovou daň ustanovená celkom alebo čiastočne, začína lehota bežať až po uplynutí kalendárneho roku, v ktorom úrad nadobudol možnosť daň ustanoviť.

(3) Právo ustanoviť daň, o ktorú bolo bez viny strany ustanovené menej, sa premlčí v troch rokoch od uplynutia kalendárneho roku, v ktorom bola daň ustanovená.

(4) Premlčanie sa pretrhuje úkonmi, ktoré úrad vykonal na ustanovenie dane a o ktorých bol daňovník upovedomený. Nová premlčacia lehota začína bežať od uplynutia kalendárneho roku, v ktorom bol vykonaný taký posledný úkon.

(5) Ak uplynulo však od konca kalendárneho roku, v ktorom vznikla daňová povinnosť, 10 rokov, nemožno daň už ustanoviť.

(6) Právo vymáhať daň s príslušenstvom sa premlčuje v päť rokoch od uplynutia kalendárneho roku, v ktorom sa stala daň splatná. Ustanovenie odseku 2 platí obdobne.

(7) Premlčanie práva vymáhať daň sa pretrhuje upomenutím, zavedením exekúcie alebo uplatnením ručenia. Nová premlčacia lehota začína bežať po uplynutí kalendárneho roku, v ktorom bola vydaná posledná upomienka, urobený posledný exekučný krok alebo v ktorom bolo naposledy uplatnené ručenie.

(8) O premlčaní práva stanoviť a vymáhať daň vybieranú pri colnom prejednaní platia predpisy o oprave alebo dodatočnom vyrubení a o premlčaní colnej pohľadávky.

Trestné ustanovenie.**§ 28**

(1) Kto daň akýmkoľvek spôsobom skrátí, zatají alebo ohrozí alebo kto sa o to pokusí, dopúšťa sa ťažkého daňového priestupku a trestá sa pokutou vo výške jednonásobku až desafnásobku skrátenej, zatajenej alebo ohrozenej dane.

(2) Podľa odseku 1 sa potresce, kto použije predmety, pre ktoré sa docielily na podklade správnych údajov daňové alebo iné výhody, pozdejšie na iný než ohlásený účel alebo sa o to pokúsí bez toho, že by splnil povinnosť podľa § 14, ods. 4.

(3) Ak spáchal obvinený čin trestný podľa odseku 1 alebo 2 za príťažujúcich okolností, a to:

- a) ak použil podvrhnuté, falšované alebo iné porušené listiny, predstierané mená alebo zápisy v účtovných knihách alebo iné prostriedky zvlášte spôsobilé na oklamanie, alebo
- b) snažil sa uniknúť svojmu zadržaniu alebo zadržaniu predmetu trestného činu, používajúc pritom dopravné prostriedky, alebo ak sa snažil týmto spôsobom po zadržaní oslobodiť seba alebo predmet trestného činu, alebo
- c) ak sa dopúšťa trestných činov, uvedených v odsekoch 1 a 2, opätovne alebo zo zvyku, alebo
- d) ak spáchal trestný čin najmenej s dvoma osobami, alebo
- e) ak bol už pre spáchanie niektorého z trestných činov, uvedených v odsekoch 1 a 2, právoplatne odsúdený a ak sa dopustil opäť takého trestného činu do päť rokov po právoplatnom odsúdení, alebo
- f) ak prevyšuje skrátená, zatajená alebo ohrozená daň 50.000 Kčs, môže sa uložiť vedľa pokuty trest väzenia od jedného dňa do jedného roka.

(4) Ak prevyšuje skrátená, zatajená alebo ohrozená daň sumu 250.000 Kčs, môže sa vedľa pokuty uložiť trest tuhého väzenia od troch mesiacov do dvoch rokov; ak prevyšuje táto daň 1,000.000 Kčs, môže sa uložiť vedľa pokuty trest tuhého väzenia od šesť mesiacov do troch rokov.

(5) Ak nemožno skrátenú, zatajenú alebo ohrozenú daň zistiť ani približne odhadnúť, uloží sa pokuta do 10,000.000 Kčs.

(6) Kto poruší ustanovenia tohto zákona alebo predpisy podľa neho vydané inak, než je uvedené v odsekoch 1 alebo 2, potresce sa za jednoduchý daňový priestupok pokutou od 100 Kčs do 1,000.000 Kčs.

(7) Pre prípad nevyožiteľnosti pokuty sa uloží náhradný trest väzenia od jedného dňa do dvoch rokov. Náhradný trest väzenia sa stanoví vo výmere jeden deň za 500 Kčs až 1.000 Kčs podľa miery zavinenia.

(8) Rovnako ako páchatel sa potresce, kto návodom, povzbudzovaním, ponúkaním, radou, utvrdzovaním, sľubom alebo poskytnutím pomoci, najmä tiež nesprávnym vedením účtovných kníh a zápisov, nesprávnym dokladaním účtovných zápisov a iných predpísaných záznamov alebo inak vedome pôsobí na spáchanie alebo pri spáchaní trestného činu inou osobou. To isté platí u toho, kto po spáchaní trestného činu inou osobou vedome pôsobí na to, aby účelu trestného činu sa docielilo alebo aby zadovážil sebe alebo niekomu inému z neho prospech.

(9) Vo všetkých týchto prípadoch sa môže uznať na prepadnutie tovaru, i keď nepatrí potrestanému, a uloženie trestu sa môže uverejniť na útraty potrestaného tlačou alebo rozhlasom. Na prepadnutie nemožno uznať, ak patrí tovar alebo vecné právo k nemu osobe, ktorá o trestnom čine ani nevedela, ani mu nenadržovala, ani nemala z neho prospech.

(10) U osoby, ktorá bola opätovne potrestaná pre trestné činy, uvedené v odsekoch 1 alebo 2, môže sa vysloviť odňatie výrobného alebo živnostenského oprávnenia.

(11) Úrady a podniky sú povinné na žiadosť finančného úradu (§ 18) vylúčiť svojich zamestnancov z tej časti služby alebo prevádzky, ktorej sa týka vykonávanie daňového konania, ak sa dopustily trestných činov, uvedených v odsekoch 1 alebo 2.

(12) Fyzické a právnické osoby ručia za pokuty a útraty trestného konania, ktoré boli uložené ich zákonným alebo splnomocneným zástupcom pre ťažký daňový priestupok podľa tohto zákona, spáchaný pri vykonávaní tohto zastupiteľského pomeru. Z ručenia sú však vyňaté nesvojprávne fyzické osoby, pokiaľ ide o trestné činy ich zákonných alebo úradne zriadených zástupcov a svojprávne fyzické a právnické osoby, ktoré preukážu, že ich splnomocnenec konal bez ich vedomia. Výkon náhradného trestu na slobode vylučuje uplatňovať ručenie.

§ 29

(1) Úrad môže upustiť od trestného konania, ak splní obvinený podmienky úradom mu stanovené. Upustenie sa môže tiež viazať na podmienku, že sa na útraty osoby, ktorej sa upustenie povoľuje, uverejní jej meno a výsledok konania proti nej vedeného a že tovar prepadne.

(2) Trestnosť daňových priestupkov sa premlčuje v piatich rokoch po uplynutí kalendárneho roku, v ktorom sa priestupok spáchal.

§ 30

(1) O stíhaní a trestaní činov trestných podľa tohto zákona platia inak predpisy trestného práva dôchodkového. Predpisy trestného práva dôchodkového o najvyššej výmere peňažných pokút platia iba vtedy, keď na miesto sumy, prevyšujúcej túto najvyššiu výmeru, sa uloží trest na slobode. Pri rozhodovaní o trestných činoch daňových sa hodnotia vykonané dôkazy podľa voľného uváženia.

(2) Pre zistenie skutkovej podstaty trestných činov a pre opatrenie, smerujúce na zabránenie takých činov, platia obdobne ustanovenia §§ 13 až 20 colného zákona s omedzením, že oprávnenie § 15 colného zákona možno použiť len pri podozrení z ťažkých daňových priestupkov.

(3) O trestných činoch, spáchaných pri dovoze, platia ustanovenia o cle.

(4) Trestné činy daňové alebo daňové priestupky (ťažké, jednoduché) sú dôchodkovými priestupkami (ťažkými, jednoduchými).

§ 31

(1) Tovar, podliehajúci dani, uložený inde než na miestach oznámených podľa § 15, môže úrad vyhlásiť za prepadnutý bez ohľadu na to, komu patrí a či sa zavedie proti určitej osobe daňové trestné konanie, pokiaľ sa nepreukáže, že bol zdanený. Prepadnutím prechádza vlastnícke právo k nemu na štát a zanikajú práva tretích osôb. Ustanovenie o ručení zostáva nedotknuté. Na prepadnutie nemožno uznať v prípadoch, uvedených v § 28, ods. 9, druhej vete.

(2) Finančné orgány sú oprávnené postarať sa na útraty daňovníka, po prípade osoby, u ktorej bol tovar nájdený, o bezpečné jeho uschovanie do rozhodnutia úradu. Ak je nebezpečie v zameškaní, obstarajú predaj samy.

§ 32

Povinnosť k mlčanlivosti.

Osoby, zúčastnené na úradnom konaní vo veciach tejto dane, sú povinné zachovávať o zistených okolnostiach úradné tajomstvo a zachovávať ustanovenia zákona zo dňa 13. mája 1936, č. 131 Sb., o obrane štátu, v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich.

§ 33**Najvyššie vedenie a dozor.**

Najvyššie vedenie a dozor vo veciach tejto dane prislúcha Ministerstvu financií.

§ 34**Podporná platnosť iných predpisov.**

V prípadoch, týmto zákonom neupravených, platia pre konanie obdobne, pokiaľ nariadenie alebo sadzobník neustanovuje inak:

1. ak ide o daň, vybieranú pri colnom prejednaní, predpisy o cle;
2. vo všetkých ostatných prípadoch, predpisy o priamych daniach.

§ 35**Poplatkové oslobodenie.**

Všetky podania a osvedčenia vo veciach všeobecnej dane sú od poplatkov oslobodené.

§ 36**Štátny príjem.**

(1) Všeobecná daň, jej príslušenstvá, pokuty uložené podľa tohto zákona a výťažky za tovar, prepadnutý podľa tohto zákona, vplynú do štátnej pokladnice.

(2) Všeobecná daň nemôže byť podkladom verejnej prirážky alebo dávky.

§ 37**Splnomocnenie.**

(1) Minister financií sa splnomocňuje, aby podľa potrieb jednotného hospodárskeho plánu

- a) nariadením vydal, menil a doplňoval sadzobník, obsahujúci najmä tovar a výkony podliehajúce dani (§ 1) a sadzby dane (§ 7),
- b) pre tento účel prepočítal doterajšie zafaženie daní z obratu, nepriamymi daniami, prepychovou daňou, cenovými vyrovnávacími sumami, dopravnými daniami, dávkou z cestovného za osobnú dopravu na železničiach, poplatkom z účtov a výpisov z obchodných a živnostenských kníh obchodníkov a živnostníkov a kolkom z hracích kariet a uviedol ich v sadzobníku ako sadzbu dane alebo ich nahradil inou sadzbou,
- c) nariadením vydával predpisy na vykonanie zákona,
- d) vyhláškami Ministerstva financií v Úradnom liste vydával, menil a doplňoval záväzné vysvetlivky k sadzobníku,
- e) upravil paušálne alebo inak zdanenie v prípadoch, kde by postup podľa ustanovenia tohto zákona bol spojený s osobitnými ťažkosťami alebo kde to vyžaduje hospodárnejší spôsob vykonávania tohto zákona,
- f) urobil opatrenie na zamedzenie nesrovnalostí a tvrdostí, ktoré by mohli vzniknúť vykonávaním tohto zákona.

(2) Minister financií podá Národnému shromaždeniu vždy pri predložení štátneho záverečného účtu za príslušný rok zpravu o tom, aké opatrenie urobil podľa ustanovenia odseku 1, písm. a) až c).

Prechodné a záverečné ustanovenie.**§ 38**

Minister financií sa splnomocňuje, aby

- a) upravil nariadením dodatočné zdanenie zásob tovaru podliehajúceho dani, ktorý je v deň začiatku účinnosti tohto zákona v podnikoch alebo mimo nich,
- b) urobil opatrenia, ktoré umožnia nerušený prechod od doterajších právnych predpisov, platných pre zanikajúce dane a dávky, a vybavenie prípadov, ktoré by sa mali prejednať podľa týchto predpisov,
- c) upustil celkom alebo zčasti od nedoplatkov na dani z uhlia za čas od 1. januára 1947, nedoplatkov na dani z umelých jedlých tukov za čas od 1. marca 1946 a nedoplatkov na dani z vína, moštu a ovocných štiav za čas od 28. júna 1948, avšak len pri prírodných ovocných šťavách a syropov, ktoré nemajú v stave priamo požívateľnom väčší obsah alkoholu než 0.75 objemových percent.

§ 39

(1) Pokiaľ sa neustanovuje inak, zrušuje sa platnosť všetkých predpisov, odporujúcich tomuto zákonu, najmä predpisom ďalej uvedeným, v znení predpisov ich meniacich a doplňujúcich:

1. zákon zo dňa 19. februára 1946, č. 30 Sb., o novej úprave československého práva v odbore nepriamych daní a štátnych finančných monopolov, a všetky predpisy o jednotlivých daniach novoupravovaných zákonom č. 30/1946 Sb., s výnimkou ustanovení o štátnych finančných monopoloch (§§ 92 až 104) a ustanovenia § 106;
2. zákon zo dňa 21. februára 1946, č. 31 Sb., o dani z obratu, s výnimkou ustanovení o poplatku zo zameškania, ktoré zostávajú v platnosti pre odbor zákonov zo dňa 21. marca 1948, č. 49 Sb., o pôdohospodárskej dani, a zo dňa 20. marca 1948, č. 50 Sb., o živnostenskej dani, v rozsahu stanovenom v týchto zákonoch;
3. zákon zo dňa 1. apríla 1947, č. 51 Sb., ktorým sa zabezpečuje sníženie cien niektorého tovaru ľudovej potreby a ustálenie cien iných dôležitých statkov, s výnimkou ustanovení o všeobecnom cenovom vyrovnávacom fonde;
4. zákon zo dňa 31. októbra 1947, č. 200 Sb., o dani z predmetov luxusnej potreby (prepychová daň);
5. zákon zo dňa 30. júna 1921, č. 242 Sb., o dopravných daniach, ako aj predpisy o dávke z cestovného za osobnú dopravu na železničiach, zavedené § 10 zákona zo dňa 22. decembra 1924, č. 287 Sb., ktorým sa čiastočne menia niektoré predpisy o odpočívnych a zaopatrovacích požitkoch civilných štátnych a niektorých iných verejných zamestnancov a pozostalých po týchto zamestnancoch;
6. všetky predpisy o poplatkoch z účtov a výpisov z obchodných a živnostenských kníh obchodníkov a živnostníkov;
7. všetky predpisy o kolku z hracích kariet.

(2) Dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa zrušujú všetky oslobodenia a iné úľavy na daniach, dávkach a poplatkoch, zrušovaných podľa ustanovenia odseku 1.

(3) Pri tovare a výkonoch, podliehajúcich pred účinnosťou tohto zákona nepriamej dani alebo dani dopravnej, postupuje sa vo veciach neupravených týmto zákonom alebo predpisom vydaným podľa neho, až na ďalšie, podľa ustanovenia platných pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, pokiaľ neustanoví minister financií inak. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na daňové oslobodenia alebo iné úľavy.

(4) Podľa predpisov, zrušovaných v odseku 1, sa však postupuje v prípadoch, kde daňová alebo poplatková povinnosť vznikla pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona; to isté platí pre vývoz vykonaný pred týmto dňom a pre stíhanie a trestanie trestných činov a priestupkov, spáchaných pred týmto dňom.

§ 40

Zákon č. 283/1948 Sb. nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1949 s výnimkou ustanovení §§ 28 až 30 a §§ 37 a 38, ktoré nadobúdajú účinnosť už dňom 24. decembra 1948.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

